

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної роботи

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

«ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОЇ СТАТИСТИКИ»

підготовки здобувачів першого (бакалаврського)

рівня вищої освіти

спеціальності 232 Соціальне забезпечення

за освітньо-професійною програмою «Соціальне забезпечення»

мова навчання українська

Слов'янськ – 2021 р.

Розробник:

Трубник І. В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної роботи ДВНЗ «ДДПУ»

Рецензенти:

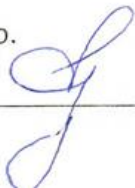
Панасенко Е. А., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології ДВНЗ «ДДПУ»

Співак Я. О., доктор педагогічних наук, професор кафедри соціальної роботи ДВНЗ «ДДПУ»

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри соціальної роботи

Протокол № 1 від 27 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри

С.В. Коношенко

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«30» серпня 2021 р. протокол № 1

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОЇ СТАТИСТИКИ»

Кількість кредитів	5
Рік підготовки, семестр	2 4
Компонент освітньої програми	обов'язковий
Викладач	Трубник І. В. – доцент кафедри соціальної роботи, кандидат педагогічних наук, доцент
Контактна інформація	innatrubnik@gmail.com
Консультації	щовівторка, 14.00.–15.00.
Анотація навчальної дисципліни	<i>об'єкт вивчення</i> – соціальна статистика <i>предмет вивчення</i> – кількісна сторона масових соціальних явищ і процесів у тісному зв'язку з їхньою якісною стороною
Опис навчальної дисципліни	<i>Мета навчальної дисципліни:</i> ознайомлення здобувачів вищої освіти з теоретичними основами соціальної статистики, формування практичних навичок кількісної оцінки якості соціальних явищ та процесів, які відбуваються у регіоні та країні. <i>Програмні компетентності:</i> <i>Загальні компетентності (ЗК):</i> Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (за ЗК-3 ОП) Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (за ЗК-9 ОП)

Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (за ЗК-10 ОП)

Фахові компетентності (ФК):

Здатність до планування та реалізації заходів з проведення моніторингу і інспектування (за ФК-9 ОП)

Здатність оцінювання якості соціальних послуг (за ФК-11 ОП)

Ключові слова: соціальна статистика, соціальна стратифікація, соціальна мобільність, рівень життя населення, соціальні гарантії, статистичне оцінювання, статистичний аналіз.

Очікувані результати навчання:

Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення за результатами аналізу щорічних статистичний збірок та науково-аналітичних оповідей.

Застосовувати методи збору статистичної інформації: аналіз документів, опитування, анкетування, інтерв'ювання та спостереження.

Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення з метою виконання професійних обов'язків.

Визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан внутрішньо переміщених осіб та інших категорій населення, які перебувають у складних життєвих обставинах.

Аналізувати та оцінювати рівень матеріально-економічного захисту різних категорій населення за допомогою статистичних методів.

Навчально-методичні матеріали:

1. Опря А. Т. Статистика. Київ: Центр навчальної літератури, 2017. 536 с.

2. Основи соціальної статистики: курс лекцій / упоряд. І. В. Трубник. Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2021. 138 с.

	<p>3. Соціальна статистика. Конспект лекцій для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 054 Соціологія / Укладач А. В. Хмелюк. Кам'янське: ДДТУ, 2020.155 с.</p> <p><i>Ресурси:</i> дистанційний курс «Основи соціальної статистики» (http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=436);</p> <p>мультимедійна апаратура, екран, проектор; бібліотечні фонди.</p>
<p>Теми</p>	<p><i>Програма навчальної дисципліни містить такі теми:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теоретичні засади соціальної статистики 2. Населення як об'єкт соціальної статистики 3. Освіта як об'єкт соціальної статистики 4. Статистика зайнятості та умов праці 5. Доходи і витрати населення як об'єкт соціальної статистики 6. Соціальне забезпечення та соціальна допомога як об'єкт соціальної статистики 7. Охорона здоров'я і медичне обслуговування як об'єкт соціальної статистики 8. Житловий фонд та житлово-комунальне обслуговування як об'єкт соціальної статистики 9. Природні ресурси як об'єкт соціальної статистики 10. Бюджет часу населення та дозвілля як об'єкт соціальної статистики 11. Суспільне життя та громадська думка як об'єкт соціальної статистики 12. Громадський порядок і безпека як об'єкт соціальної статистики
<p>Методичні поради для викладачів «Як навчати?»</p>	<p><i>Методи навчання:</i> словесний метод (розповідь, пояснення, дискусія, співбесіда, інтерв'ю тощо); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод демонстрацій); метод проблемного викладення матеріалу; кейс-метод; створення ситуацій зацікавленості; аналіз статистичних звітів та іншої статистичної документації, ділова гра.</p>

<p>Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»</p>	<p><i>Види роботи здобувачів</i> (міні-повідомлення, доповіді, виставки, презентації та виступи на практичних заняттях, створення тек статистичних даних щодо соціальних явищ та процесів, які відбуваються у регіоні та країні, розв'язування статистичних задач).</p>
<p>Оцінювання</p>	<p><i>Види, методи та форми контролю.</i></p> <p>Види: поточний контроль, підсумковий контроль, семестровий контроль (іспит у 4 семестрі).</p> <p>Методи: перевірка самостійної роботи, усне опитування, письмова робота.</p> <p>Форми: індивідуальна та фронтальна перевірка.</p> <p>Організаційні процедури та порядок виявлення якості засвоєння навчального матеріалу, рівня відповідності отриманих знань, умінь і навичок здобутій кваліфікації в межах освітнього процесу здійснюється відповідно до Положення про контрольні заходи у „ДДПУ”</p> <p>(http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf)</p> <p>Результати навчання здобувачів із вивчення навчальної дисципліни визначаються у балах, які виставляються згідно з критеріями оцінювання.</p> <p>Оцінювання результатів навчання здійснюється під час проведення навчальних занять (лекційні, практичні) та самостійної роботи. Для здобувачів заочної форми бали розподіляються пропорційно годинам у навчальному плані, відведеним на навчальні заняття та самостійну роботу.</p> <p>Оцінювання результатів навчання здобувачів у процесі <i>лекційного заняття</i> виставляється за такими критеріями: присутність здобувача на лекції (0,5 балів), складання її конспекту та активна участь у процесі лекції (0,5 балів).</p> <p>Відповідь на <i>практичному занятті</i> оцінюється за наступними</p>

критеріями:

2 бали - здобувач у повному обсязі опрацював програмний матеріал, основну і додаткову літературу, має глибокі й міцні знання, упевнено оперує набутими знаннями у вирішенні завдань, робить аргументовані висновки, може вільно висловлювати власні судження і переконувати інших, здатний презентувати власне розуміння питання.

1 бал - здобувач володіє навчальним матеріалом, формулює нескладні висновки, може узагальнювати набуті знання і частково застосовувати їх у вирішенні завдань, аргументація на достатньому рівні.

0,5 балів - здобувач загалом самостійно відтворює програмний матеріал, може дати стисло характеристику питання, але у викладеному матеріалі є істотні прогалини, є певні неточності як у відтворенні матеріалу, так і у висновках, аргументація низька, використання набутих знань у вирішенні завдань на низькому рівні.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти оцінюється у 52 б. (денна форма навчання) та 90 б. (заочна форма навчання).

Результати поточного контролю рівня знань здобувачів очної та заочної форм навчання (кількість отриманих балів) обов'язково доводяться викладачем наприкінці кожного заняття до відома всіх здобувачів і виставляються в «Журналі обліку поточної успішності та відвідування занять» та є підставою для одержання допуску до підсумкового контролю.

Допуск до підсумкового контролю з навчальної дисципліни становить 60 балів, визначається як сумарна мінімальна кількість балів, яку має набрати здобувач вищої освіти для отримання позитивної оцінки «задовільно», крок шкали – 1. При цьому межа незадовільного навчання становить 59 балів.

Здобувачі вищої освіти, які за поточним оцінюванням у семестрі

мають результат навчання з дисципліни 60 балів і вище, можуть, за бажанням, бути:

- звільнені від складання екзамену й отримати в результаті оцінювання 60-80 балів, що відповідають кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни;
- звільнені від складання екзамену й отримати в результаті оцінювання 81-100 балів, що відповідають кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни, за відсутності пропусків занять із усіх дисциплін семестру без поважних причин (до 10%), але за обов'язкового надання в деканат виконаних самостійних завдань із відповідної дисципліни;
- допущені до складання екзамену (у деканат обов'язково надається аркуш відповіді здобувача).

Вимоги:

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у студентів/-ок виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/-ка надасть на першому практичному занятті.

Під час лекційного заняття студентам та студенткам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора /-ки – це абсолютно нормально.

На практичних заняттях бажана активна участь здобувачів вищої освіти під час обговорення в аудиторії, студенти/-ки мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливність та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість

опонента/-ки,

- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від студентів/-ок очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Кафедра соціальної роботи підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, затверджені в ДДПУ (для оцінювання іспиту):

Результати підсумкових форм контролю оцінюються: за національною п'ятибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», «неприйнятно») і за 100-бальною шкалою.

Допуск до підсумкового контролю з навчальної дисципліни становить 60 балів, визначається як сумарна мінімальна кількість балів, яку має набрати здобувач вищої освіти для отримання позитивної оцінки «задовільно», крок шкали – 1. При цьому межа незадовільного навчання становить 59 балів.

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (денна форма

навчання)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1	1	0,5	2	0,5	4	1
Т 2	1	0,5	4	1	4	1
Т 3	1	0,5	4	1	4	1
Т 4	1	0,5	2	0,5	4	1
Т 5	2	1	4	1	6	2
Т 6	2	1	4	1	6	2
Т 7	1	0,5	4	1	4	1
Т 8	1	0,5	2	0,5	4	1
Т 9	1	0,5	2	0,5	4	1
Т 10	1	0,5	2	0,5	4	1
Т 11	1	0,5	2	0,5	4	1
Т 12	1	0,5	2	0,5	4	1
Разом	14	7	34	8,5	52	16

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами

за результатами поточного контролю (заочна форма навчання)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1	1	0,5			7	1
Т 2	1	0,5	2	0,5	7	1
Т 3	-	-	-	-	7	1
Т 4	-	-	-	-	7	1
Т 5	1	0,5	2	0,5	10	2
Т 6	1	0,5	2	0,5	10	2

	Т 7	-	-	-	-	7	1
	Т 8	-	-	-	-	7	1
	Т 9	-	-	-	-	7	1
	Т 10	-	-	-	-	7	1
	Т 11	-	-	-	-	7	1
	Т 12	-	-	-	-	7	1
	Разом	4	2	6	3	90	14
Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»	Вивчення дисципліни дає: знання статистичних даних щодо чисельності, соціальної структури, рівня життя, соціального захисту населення; трудових ресурсів, зайнятості та умов праці, житлових умов та житлово-комунального обслуговування, охорони здоров'я і медичного обслуговування тощо; навички визначати та розраховувати статистичні показники; уміння організувати збір статистичної інформації.						

Трубник І. В.

канд. пед. наук, доцент

